

Вінницький національний технічний університет
Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії
Кафедра безпеки життєдіяльності та педагогіка безпеки

Педагогічна практика
(Обов'язковий)
третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Освітня програма **Професійна освіта**
Спеціальність **015 Професійна освіта**
Викладач: **Кобилянська І. М.**
Мова викладання: **українська**

Семестр – 4
Кредитів ЕКТС – 3
Лекцій – 0 год.
Практичних – 0 год.
Самостійна робота – 90 год.
Вид контролю: **залік**

Передумови для вивчення – освітній компонент «Педагогічна практика» базується на знаннях, що були отримані при вивченні обов'язкової дисципліни «Сучасні педагогічні технології у закладах вищої освіти». Опанування дисципліни передбачає опрацювання нормативної бази та методичної літератури, підготовку методичних матеріалів, набуття досвіду викладацької майстерності, оволодіння компетентностями викладача ЗВО та проведення занять для здобувачів вищої освіти.

Робочу програму навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складено з урахуванням вимог освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 015 – Професійна освіта.

Мета практики полягає у формуванні компетентностей, необхідних для здійснення освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

Відповідно до «Положення про проведення педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» у ВНТУ, «метою проведення педагогічної практики у Вінницькому національному технічному університеті є оволодіння здобувачами методологією педагогічної діяльності, а саме:

- здатність впроваджувати педагогічні уміння та навички практичної викладацької

діяльності;

- оволодіння ораторським мистецтвом з метою спілкування з різними цільовими аудиторіями;

- освоєння психолого-педагогічних і інформаційно-технічних умінь і навичок науково-педагогічної діяльності.» [1]

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті проходження практики

ІК Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері професійної освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

ЗК-1 Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань з філософії наукової діяльності та соціокультурних проблем.

ЗК-2 Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ЗК-3 Готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.

ЗК-6 Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання.

ФК-2 Здатність до організації роботи дослідницької групи (команди) в галузі професійної освіти.

ФК-3 Здатність моделювати, реалізовувати й оцінювати освітній процес; готовність складати програми додаткової професійної освіти відповідно запитів роботодавців.

ФК-4 Здатність обґрунтовано обирати та ефективно використовувати освітні технології, методичні системи, методи і засоби навчання і виховання з метою забезпечення запланованого рівня особистісного та професійного розвитку студентів (учнів).

ФК-6 Готовність до педагогічної діяльності за основними навчальними програмами дисциплін вищої освіти.

Програмні результати проходження практики

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми **здобувачі повинні:**

ПРН-1 Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій з проблем розвитку суспільства та освіти.

ПРН-3 Застосовувати різні види письмових текстів та усних виступів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій та усній формі під час роботи в групі з інтернаціональним складом.

ПРН-4 Добирати методи науково-дослідної діяльності, методи генерування нових ідей

під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань у обраній та суміжних галузях; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень.

ПРН-8 Формулювати концепцію наукового дослідження, визначати етапи проведення експериментальної роботи; організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду освітнього або виховного закладу, освітньої структури тощо; проектувати, організувати й оцінювати реалізацію етапів педагогічної експериментальної роботи з використанням інноваційних технологій.

ПРН-9 Проводити аналіз основних світоглядних і методологічних проблем галузі та суміжних із нею наук; планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень.

ПРН-11 Оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.

ПРН-14 Застосовувати різні форми, методи і засоби аналізу діяльності викладачів, учителів, закладів освіти; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття конструктивних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід.

Тематика

Змістовий модуль 1. Виконання функцій викладача ЗВО

Тема 1. Навчальна документація та методична література

Тема 2. Оцінювання результатів навчання

Тема 3. Використання сучасних освітніх технологій

Тема 4. Організаційна робота у ЗВО

Організація проведення практики

Педагогічна практика проводиться по завершенні вивчення основних фахових дисциплін підготовки доктора філософії.

До основних організаційних заходів, які забезпечують підготовку та порядок проведення педагогічної практики аспірантів, відносять:

- ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу у ЗВО; зі структурою та системою організації діяльності освітнього закладу, факультету та кафедри, до якої прикріплено здобувача; ознайомлення з організацією освітньої діяльності кафедри, методичною, науковою та організаційною роботою викладачів кафедри, зі студентською аудиторією, з якою будуть проводитись навчальні заходи, відвідування аудиторних занять викладачів;

- розробка робочої програми навчальної дисципліни, визначення методів оцінювання знань, формування графіку проведення занять, підготовка планів-конспектів навчальних занять та їх методичного супроводу;

- проведення заняття зі студентами: лекційне, практичне, семінарське заняття тощо;

- підготовка індивідуального плану роботи викладача, матеріалів до методичного семінару кафедри.

Керівниками педагогічної практики можуть бути призначені наукові керівники аспірантів або інші викладачі кафедри, що мають відповідний досвід.

Етапи проходження практики

Педагогічна практика містить 3 етапи: підготовчий, основний, завершальний.

На **підготовчому етапі** здобувач ознайомлюється з базовими нормативними актами, що регулюють діяльність ЗВО, документацією ВНТУ, відвідує заняття керівника практики, наукового керівника або інших викладачів кафедри. Здобувач формує план проходження практики, після чого разом із керівником практики формулює перелік індивідуальних завдань на педагогічну практику. Протягом проходження практики здобувач заповнює щоденник практики, де фіксує всі види діяльності та хід виконання окремих завдань. Зразки титульного аркуша щоденника практики та форми календарного графіку проходження практики є в [1].

На **основному етапі** здобувач виконує індивідуальні завдання, самостійно планує, готує і проводить навчальні заняття, розробляє програму дисципліни, готує методичні матеріали до навчальних занять, визначає засоби оцінювання знань, готує індивідуальний план роботи викладача. На заняттях, що проводять здобувачі, обов'язково мають бути присутні керівники практики (наукові керівники здобувачів) та інші викладачі кафедри. Також рекомендовано відвідувати такі заняття іншим аспірантам, що навчаються за тією ж освітньо-науковою програмою [1]. По завершенні кожного проведеного здобувачем заняття здійснюється детальне обговорення, яке повинно виявити переваги та недоліки проведеного заняття, визначити відповідні рекомендації.

На **завершальному етапі** здобувач підводить підсумки проходження практики, заповнює щоденник і звіт про практику, готує матеріали для методичного семінару кафедри за результатами проходження педагогічної практики. Завершується педагогічна практика захистом звіту та диференційованим заліком.

Підведення підсумків практики

В останні дні педагогічної практики здобувачі звітують про виконання програми практики та відповідних індивідуальних завдань. Основними формами звітності є звіт та щоденник практики.

Щоденник практики має заповнюватись протягом проходження практики та по завершенні практики підписується здобувачем та керівником практики.

У звіті мають міститись відомості про виконання всіх розділів програми практики та відповідних індивідуальних завдань, висновки та пропозиції, перелік використаних літературних джерел тощо. Оформлюється звіт здійснюється за вимогами програми педагогічної практики. Зразок титульного аркуша звіту з педагогічної практики є в [1].

Захист звіту здобувачем проходить перед комісією, що призначається завідувачем кафедри, де проходила педагогічна практика.

Диференційований залік з практики приймається комісією в останні дні її проходження.

Результат заліку вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та індивідуального

навчально-наукового плану роботи здобувача за підписом керівника практики.

Паперові варіанти звітної документації з власноручними підписами зберігаються: в інституті магістратури, аспірантури та докторантури та на кафедрі по одному примірнику.

Порядок формування індивідуальних завдань

Індивідуальна робота здобувачів освіти передбачає виконання індивідуальних завдань, що були сформульовані на підготовчому етапі педагогічної практики. Завдання формулює керівник практики разом з аспірантом. До переліку завдань входять:

- розробку та оформлення робочої програми нової вибіркової навчальної дисципліни (як правило пов'язаної з тематикою досліджень здобувача) обсягом не менше 3 кредитів ECTS;
- розробку навчальних завдань та критеріїв щодо їх оцінювання;
- розробку методичних матеріалів і проведення навчальних занять зі здобувачами освіти рівня бакалавр та магістр;
- розробку індивідуального плану роботи викладача на навчальний рік, підготовку матеріалів до методичного семінару кафедри.

Сформульовані індивідуальні завдання вносяться у календарний графік проходження практики, що є складовою щоденника практики, із зазначенням термінів їх виконання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Таблиця 1 – Вид контролю – залік

Поточне тестування та самостійна робота	Сума
Змістовий модуль 1	100
T1, T2, T3, T4	
100 балів	

T1, T2, T3, T4 – теми змістових модулів.

Таблиця 2 – Оцінювання знань, умінь та навичок студентів з окремих видів роботи та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	Теми змістового модуля			
	1	2	3	4
1. Виконання індивідуальних завдань	20	20	40	20
Всього	20	20	40	20

Політика курсу

Викладач та всі учасники освітнього процесу з дисципліни зобов'язані дотримуватися морально-етичних норм, які викладені у Кодексі етики ВНТУ, Положенні про академічну доброчесність у ВНТУ, Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному технічному університеті і розуміють,

що за порушення викладених у положеннях принципів учасники освітнього процесу несуть повну особисту відповідальність.

Рекомендована література

Базові інформаційні ресурси

1. Положення про проведення педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії / Вінницький національний технічний університет. Вінниця, 2020. 13 с.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально-методичний посібник : інтерактивні технології в курсах навчальних дисциплін. К. : Кондор, 2016. 272 с.
3. Козяр М. М., Коваль М. С. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2013. 327 с.
4. Лемко Г. Організаційні засади виробничої практики студентів IV курсу спеціальності “Соціальна педагогіка”. Наук. часоп. НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 1. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління : зб. наук. пр. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. Вип. 5. (Ч. II). 317 с.